

NOVI GROBOVI

FRANK SKOFLANC

Nagloma je preminil v nedeljo zjutraj, ko se je nahajal pri polnočnici v cerkvi Immaculate Conception, Frank Skoflanc, star 56 let. Zadela ga je možganska kap. Stanoval je na 1391 E. 45 St. Doma je bil iz vasi Brege, pošta Leskovec pri Krškem, odkoder je prišel v Ameriko pred 29 leti. Zadnjih osem let je delal pri Shiel's Engineering Co. Bil je član društva Naprej št. 5 SNPJ in društva Carniola Tent št. 1288 TM.

Tukaj zapušča soprogo Alice, rojeno Zupančič, in pastorko Elsie Oberson, v stari domovini pa mater, brata in sestru. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj ob 10. uri iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda na pokopališče Calvary.

JOSEPH DAVIDSON

Včeraj popoldne je umrl v Chicagi Joseph Davidson, soproga Marie (Mimi), rojene Marinko, katere starši Joseph in Marija Marinko žive na 1234 E. 74 St. Pokojni je bil star 42 let in je podlegel srčni kapi. Truplo bo pripeljano v Cleveland za pokop. Pogreb oskrbuje Gordinov pokopni zavod. Podrobnosti bodo poročane jutri.

MARY MADJAK

Preminila je Mrs. Mary Madjak, stara 64 let, stanujoča na 5609 Bonna Ave. Rodom je bila iz Hrvaške, odkoder je prišla v Ameriko pred 32 leti.

Tukaj zapušča dve hčeri, Mrs. Elizabeth Koss in Mrs. Ann Tolowitz. Pogreb se je vršil v soboto zjutraj iz Golubovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla in nato na pokopališče Calvary.

JOSEPH OBRADOVIČ

Umrl je Joseph Obradovič, star 65 let, stanujoč na 1407 E. 39 St. Doma je bil od Žumberaka. Delal je pri Punch & Shear Co.

Tukaj zapušča soprogo Jennie, sinova Nick in Joseph ter hčere Mrs. Jennie Bartczak, Mrs. Ann Hajas in Mrs. Mary Sekston v Californiji. Pogreb se je vršil včeraj zjutraj ob osmih iz Golubovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Nikola.

BOŽICNA TRAGEDIJA

NEW YORK, 25. dec. — Mrs. Camille Failla je danes trinajstkrat zaboljela svojega bogatega soproga, ki ji je kot božično darilo kupil \$5,000 vreden krznen plašč. Do družinske tragedije je prišlo ob 7:15 zjutraj, ko je Mrs. Failla našla v žepu moževega plašča pismo neke žene. To jo je tako razkačilo, da je planila v kuhinjo, pograbila nož in ga trinajstkrat zaboljela v moža, ki je obležal v luži krvi nad darilom, ki ji ga je kupil. Devet let star sin je še spal, toda 10 let stara hčerka je motrila tragedijo in poklicala policijo.

NEMEC POJEDEL 14 PSOV

OSTERODE, Nemčija, 25. dec. — Tukajšnje oblasti so naznanile, da je neki gozdni delavec v treh mesecih kupil in pojedel 14 psov.

Papež Pij XII. slovesno odprl vrata bazilike sv. Petra za sveto leto 1950

VATIKAN, 24. dec. — Papež Pij XII. je danes v slovesnih ceremonijah odprl vrata bazilike sv. Petra v Rimu. S tem se je uradno začelo sveto leto 1950, ki bo privabilo v Rim na milijone katoličanov z vseh krajev sveta.

Na trgu sv. Petra se je zbrala množica 80,000 vernikov. Ko je papež s srebrnim kladvom trikrat udaril po vratih, so začeli zvoniti zvonovi rimskih cerkev in naznanili vernikom veselo novico, da so "vrata pravde" odprta.

Sveta vrata bodo ostala odprta dan in noč v teku proslav. Vatikanski krogi računajo, da bo okrog 6,000,000 vernikov šlo skozi vrata. Papež je za to posebno priliko obljubil odpustke vsem vernikom, ki bodo prišli v Rim, se spovedali in molili določene molitve. To pomeni, da bodo takšnim vernikom odpušteni vsi grehi, za katere bi drugače morali delati pokoro v vica, predno bi se jih pustilo v nebesa.

Policija onemogočila shode delavskih unij

Rimska policija pa je medtem z namenom, da se ne bi motilo slovesne ceremonije na trgu sv. Petra razgnala kmete in najemnike, ki so se hoteli udeležiti protestnega shoda. Shod je sklicala Delavska zbornica, ki se nahaja pod vodstvom komunistov. Ker je notranji minister Mario Schelba obljubil, da bo izpustil iz zapora 250 kmetov, ki so si prilastili zemljo veleposestnikov, in zagrozil s policijskimi akcijami, če se bo shod res vršil, je Delavska zbornica množični sestanek preklicala.

Kljub močnim oddelkom posebne policije pa je v Rimu prišlo do nemirov. Italijanski levičarji in zagovorniki miru med narodi so prevrnili avto ameriške ambasade, samo poslopje ambasade pa so napadli s kamni.

Demonstracije so bile v zvezi z zunanjim ministrom fašistične Španije Martinom Artajom, ki je prišel v Rim kot romar. Toda levičarji trdijo, da Artajo ni prišel v večno mesto v zvezi s slavnostnimi ceremonijami za sveto leto, pač pa da je prišel na pogajanja z italijansko vlado. Cilj pogajanj pa je baje, da se sklene italijansko-špansko protikomunistično zvezo.

Truman in papež izmenjala čestitke

WASHINGTON, 24. dec. — Predsednik Truman je danes poslal papežu Piju XII. poseben telegram, v katerem je poudaril, da se Zedinjene države posvečajo naporom, da bi ustvarile miroljubno in napredno svetovno mir.

Sv. oče je Trumanu takoj odgovoril. V svojem odgovoru mu je med ostalim poslal svoje apostolske blagoslove.

NEMŠKI PRINC ZAPRT

MEXICO CITY, 25. dec. — Mehliške oblasti so danes aretirale princa Otta Hohenzollerna, ki še vedno sanja, da se bo vsedel na nemški prestol. Princ je bil aretiran, ker je v Mehiko prišel z neveljavnimi dokumenti.

Otto Hohenzollern zatrjuje, da je ameriški državljani, ker da je njegova žena Američanka. Toda ameriške oblasti niso preveč navdušene za princa.

SODNIK ARTL JE PREPOVEDAL STAVKO UPOSLENCEV C.T.S.

Sodnik Joseph A. Artl je snoči s sodnijskim ukazom prepovedal nadaljevanje pet dni stare stavke uposlencev Cleveland Transit Sistema in ukazal stavarjem, naj se danes do 2. ure popoldne vrnejo na delo.

Uradniki AFL unije tranzitnih delavcev pa so za danes zjutraj sklicali sestanek članov. Pričakuje se, da se bodo v soglasju s sodnijskim ukazom vrnili na delo. Na sestanku 4.300 unijskih članov, ki je bil v nedeljo, je bilo soglasno sklenjeno, da bodo stavko nadaljevali.

Sodnik Artl je stavko ne samo proglasil za protipostavno (pač pa jo je označil tudi za "upor proti vladi." Njegov ukaz, da se stavarji morajo vrniti na delo, sloni na določbah Fergussonovega akta iz leta 1947, ki je sedaj prvič rabljen proti javnim uposlencem.

Voditelji unije so se vdači ukazu, ko so se s tranzitnim odborom sporazumeli, da se stavarjujoče delavce, ki se bodo ob določeni uri vrnili na delo, ne bo kaznovalo.

Sodnijska prepoved stavke je popolna zmaga za župana Thomasa A. Burkea, ki je od samega začetka stavke zatrjeval, da je protipostavna in obljubil, da bodo do torka (danes) poulčne železnice in busi zopet vozili.

Lansko leto je bilo najmanj smrtnih slučajev

Polovica vseh umrlih so žrtve raka in srčnih napak

WASHINGTON, 26. dec. — Soglasno z vladnimi statistikami je lani bilo najmanj smrtnih slučajev v zgodovini dežele. Skoro polovica od 1,444,337 umrlih prebivalcev so bili žrtve raka in srčnih napak.

Vštric z nizko umrlivostjo se je prebivalstvo Zedinjenih držav zvišalo nad 150,000,000 in še vedno narašča. Po statistikah Census Bureaua je že 1. novembra tekočega leta bilo v deželi 150,183,000 prebivalcev.

Statistika o umrljivosti prebivalcev je objavil urad Vital Statistic, ki pravi, da je lani vsled srčnih napak umrlo 471,469 prebivalcev, vsled raka pa 197,042.

V prometnih nesrečah z raznimi vozili je lani zgubilo življenje 32,259 ljudi, kar je nekaj manj kot v letu 1947. Tudi vsled samomora se je število žrtev iz leta 1947, ko je znašalo 16,354 samomorilcev, znižalo za blizu 1,000. Umorjenih pa je bilo lani 8,536 ljudi.

TRINAJST MESECEV ZAPRT PO NEDOLŽNEM

RICHWOOD, O., 24. dec. — Guverner Frank Lausche je večeraj pomilostil Ralphiha Eachesa, ki je bil obsojen na 10 do 25 let zapora za rop, ki ga ni storil.

Eaches se je nahajal v zaporu 13 mesecev preden je pravi ropar priznal kriminalno dejanje, zaradi katerega je bil obsojen popolnoma nedolžen.

Dobro poznana Mrs. Anna Vadaln iz 15815 Arcade Ave. se nahaja v Doctor's bolnišnici že nad teden dni. Upamo, da se ji ljubo zdravje čim preje povrne!

Velik trgovinski sporazum sklenjen med jugoslovansko in angleško vlado

Jugoslavija je sklenila sporazum tudi z Zedinjenimi državami; ameriška letala lahko svobodno letijo nad Jugoslavijo

MADŽARSKA ZAVRGLA AMERISKI PROTEST

BUDIMPEŠTA, 26. dec. — Madžarska vlada je snoči zavrgla ameriško noto, za katero pravi, da surovo žali ljudstvo republike Madžarske. Nota ji je bila poslana, ker sta na Madžarskem bila aretirana dva ameriška državljana, ki sta obtožena, da sta se ukvarjala z vohunstvom.

V madžarskem odgovoru je poudarjeno, da ne pogodba o prijateljstvu med Zedinjenimi državami in Madžarsko iz leta 1926 in ne mednarodne obveze ne preprečujejo madžarski vladi, da bi ne kaznovala "vohune, saboterje in ostale sovražne agente." Madžarska vlada je tudi zavrgla zahteve, da se ameriški konzulu v Budimpešti odobri posebne pravice.

Pogajanja za sklenitev sporazuma so bila nekaj časa v zastoju in sicer radi kreditov, ki jih je Jugoslavija zahtevala od Anglije, ki pa so za slednjo bili previsoki. Zapadni opazovalci menijo, da je sklenjen sporazum zelo važen. Preteklo soboto pa je Jugoslavija sklenila letalski sporazum z Zedinjenimi državami, na osnovi katerega bodo ameriška letala svobodno preletela nad jugoslovanskim ozemljem in se koristila z letališčem v Beogradu.

V zameno pa bodo jugoslovanska letala svobodno letela nad ameriškimi okupacijskimi zonami Avstrije in Nemčije.

Na osnovi določb jugoslovansko-angleškega trgovinskega sporazuma bo Jugoslavija dobila osem milijonov šterlingov kredita (\$22,400,000). Do leta 1955 pa se med obema deželama predvideva letna izmenjava blaga v vrednosti 22 milijonov šterlingov (\$61,600,000). Jugoslavija bo pošiljala v Anglijo les, ruder in koruzo, v zameno pa bo dobila volno, kemikalije, gume in težke stroje.

Jugoslovanski parlament na zasedanju

Medtem se je v Beogradu začelo važno zasedanje jugoslovanskega parlamenta, na katerem se bo določilo budžet za leto 1950. Soglasno s podanimi poročili je jugoslovanska vlada ne samo bilancirala budžet v tekočem letu, pač pa ima celo čisti surplus od \$520,000,000.

Trgovinski minister Milentije Popović, ki je podal poročilo o finančnem položaju dežele, je poudaril, da bo Jugoslavija prihodnje leto potrošila okrog \$2,514,920,000, kar je za 12 odstotkov več kot pa v tekočem letu.

Pričakuje se, da bo Tito imel v parlamentu važen novoletni govor.

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

Arma, Kans. — V tej naselbini je umrl Steve Mahovec, star 72 let, doma iz Tomaževe vasi pri Skočjanu, Dolenjsko, v Ameriki 36 let. Tukaj zapušča dve hčeri, v tarem kraju pa nekaj sorodnikov. — Umrl je tudi Joseph Oblak, star 82 let, doma iz Sentjurja blizu Kuma, Dolenjsko, v Ameriki 47 let. Zapušča ženo, sina in štiri hčere. — V Franklinu je umrl John Appar, star 68 let, doma od Železne Kaple na Koroškem, v Ameriki čez 40 let, član SNPJ. Zapušča ženo, tri sinove in dve hčeri.

V naselbini Cherokee je naglo umrl Math Lomshek, star 76 let, doma iz Povšne, fara St. Gotard, Gorenjsko, v Ameriki 47 let, ves čas v Kansasu, član SNPJ. Zapušča ženo, dva sina in dve hčeri.

Sharon, Pa. — Jerry Okorn se je 6. decembra poškodoval pri delu. Kos železa mu je padel na desno nogo, katero ima zdaj v mavcu. Uposlen je pri Westinghouse Co. — John Novak (Martino) pa je bil 10. decembra v avtni nesreči. Ko se je vračal z lova na srne, je v bližini Sandy Lakea njegov avto zadel neki avtomobilist. Vzrok je bila ledena cesta. Novak ima tri počena rebra in bolečine v glavi in hrbtu. Nahaja

(Nadaljevanje s 1. strani)

KOMUNIZEM SE NAGLO ŠIRI V KOLONIJAH IN POLKOLONIJAH

MOSKVA, 26. dec. — Skupina sovjetskih znanstvenikov je danes objavila poročilo, v katerem se zatrjuje, da komunizem žanje velike uspehe med prebivalci kolonijalnih in polkolonijalnih dežel.

V poročilu so za "polkolonije" označene tudi takšne države kot so židovska država Izrael, Filipini, Egipt, Sirija, Lebanon in Indija.

Sovjetski znanstveniki, ki sestavljajo Ekonomski in Pacifiški inštitut, so podal sledeči pregled o uspehih komunizma:

Na Filipinih je vpliv komunistične stranke vedno večji. Članstvo stranke se je po končani vojni zvišalo za šestkrat;

V Egiptu kljub "terorizmu" egiptске vlade so sile "resnične demokracije" vedno močnejše. Ustanovljena so bila nova podtalna gibanja, kakor je Demokratsko gibanje za nacionalno osvoboditev Egipta;

V koloniji Sudanu je gibanje za nacionalno osvoboditev zavzelo velik obseg;

Kar se tiče židovske države Izrael se napredni delavci, tako Zidje kot Arabci, čezdalje bolj zavedajo potrebe, da se pod vodstvom komunistične stranke poglobi borba proti "buržvazni zionistični državi," ki jo gradi sedanja židovska vlada;

Velik obseg komunističnega gibanja je opaziti tudi v Siriji, kjer je komunistična stranka bila dovoljena leta 1948, letos pa je prepovedana in deluje podtalno;

V Indiji se opaža izredni vpliv komunistov posebno v princovski državi Hyderabad;

Na Malaji komunistična stranka prevzema vodstvo v borbi za nacionalno osvoboditev.

V Indoneziji je komunistična stranka po vojni dobila na deset tisočev članov in je s svojo borbo za časa vojne in za povojno narodno osvoboditev pridobila zaupanje ljudstva;

Na Indokitajskem (Viet-Nam) je komunistična stranka postala vodilna sila v borbi za nacionalno neodvisnost.

Poplavo komunizma v Aziji nameravajo zajeziti

LONDON, 26. dec. — Angleški zunanji minister Ernest Bevin

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:	
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:	
(Za Kanado, Evropo in druge tujezemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

O NEZMOTLJIVOSTI PAPEŽEV

(Govor škofa Širosmajerja na Vatikanskem koncilu dne 2. julija 1. 1870)

VI.

V. Gospod Dupanloup, francoski škof, je popolnoma pravilno omenil v svojih znamenitih pripombah glede tega vatikanskega zbora: "Ako proglasimo Pija IX. za nezmotljivega, potem moramo dosledno trditi, da so bili vsi njegovi podaniki nezmotljivi." Toda proti temu, častiti bratje, vstaja močna zgodovina, ki nas prepričuje, da so se nekateri papeži strašno motili. Proti temu morete protestirati ali zanikavati, kakor hočete, toda jaz bom to dokazal.

Papež Viktor (192) je najprej odobril montanizem, potem pa ga je preganjal.

Marcelj (296—304) je bil hlapec malikovavstva; obiskoval je tempelj Veste in oboževal to boginjo. Vi boste rekli: to je samo trenutek slabosti, toda jaz pravim: pravi naslednik Kristusov raje umre, kakor pa da bi bil odpadnik.

Liberij (365) je odobral preganjanje Anastazija in je pristopil k arianizmu zato, da je bil poklican iz prognanstva in zopet postavljen v službo.

Gregor I. (590) je imenoval brezbožnika vsakega, ki bi se dal imenovati vesoljni škof; Bonifacij III. (607—608) pa je pregovoril cesarja Foka — ubijalca svojega očeta — da mu je podelil ta naslov.

Evgen IV. (1431—1447) je odobral bazelski zbor in delitev keliha v češki cerkvi, medtem ko je Pij II. (1458) to dovoljenje preklical.

Hadrijan (867—872) je proglasil civilni zakon kot veljaven, ki ga Pij VII. obsoja.

Sikst V. (1585—1590) je izdal en zvezek svetega pisma in priporočal čitanje istega z neko bulo, kar je Pij VII. obsodil.

Klement XIV. (1769—1774) je razpustil red jezuitov, ki ga je Pavel III. (1540) dovolil, Pij VII. pa ga je zopet obnovil. Toda čemu iščemo dokaze tako daleč? Ali ni tu prisotni sveti oče v svoji buli (papeškem pismu), katerega urejuje ta zbor, za slučaj svoje smrti, dokler trajajo ta zborovanja, vse preklical, kar je s tem zborom v protislovju iz prejšnjih časov, četudi bi bilo odredeno od njegovih prednikov? Zares, to ne bi bilo tako važno, če bi bil Pij IX. proglasil to naredbo s prižnice; toda čudno je to, da on svojo voljo nalaga drugim poglavarjem cerkve iz globočine svojega groba! Ne bi nikoli končal, če bi vam, častiti bratje, hotel razlagati vsa protislovja papežev in njihovega učenja.

Ko boste torej izrekli nezmotljivost sedanjega papeža, boste obenem morali tudi dokazati (in ravno to je nemogoče), da si papeži niso nikoli protislovlili; ali pa morate izjaviti, da vam je sveti Duh razodel, da se začenja nezmotljivost papežev z letom 1870. Ali imate toliko predrznosti, da storite ene ali drugo?

VI. Mogoče je, da bodo narodi šli mimo bogoslovnih vprašanj, ker jih ne razumejo ali pa ne pojmujejo njihove važnosti; toda, četudi so brezbržni glede načela, niso glede dejanja.

Ne varajte same sebe! Ako potrdite nauk o nezmotljivosti, potem se bodo protestanti, naši nasprotniki, s tem večjo drzovitostjo dvignili na razvaline, katerih vzrok smo mi sami, ker imajo za sebe tudi zgodovino, medtem ko imamo mi proti njim samo naše zanikanje. Kaj bi jim vedeli odgovoriti, ako nam navedejo vse rimske škofe od začetka pa do njegove svetosti Pija IX.?

Ce bi bili vsi taki, kakor je Pij IX., bi mogli biti ponosni; toda, žalibog, ni tako. (Glasovi: molči, molči, dovolj je!) — Ne kričite, gospodje, na mene! Ako se vi bojite zgodovine, potem priznajte, da ste premagani, razen tega pa, ako pustite vso vodo Tibere čez zgodovino, niste v stanu uničiti niti enega njenega lista! Dovolite, da govorim, jaz pa bom čim krajše razpravljaj o tem velevažnem vprašanju.

Papež Virgil (538) si je kupil papeško čast od Belizarja, namestnika cesarja Justinijana. Resnica je, da ni držal svoje besede in da ni plačal obljubljenih vsote. Ali je to zakonito, da se trojna krona kupuje? Drugi kalcedonski zbor je to postopanje obsodil takole: Vsak škof, ki si dobi to čast z denarjem, se mora odstaviti.

Papež Evgen III. (1145) je ponesel Virgila. Sveti Bernard, sijajna zvezda svojega časa, kara tega papeža s sledecimi besedami: "Ali mi morete pokazati samo enega človeka velikega mesta Rima, ki bi vas priznal za papeža, ne da bi za to dobil denar?"

Rača Kočar:

ŽELJA PO ŽIVLJENJU

Oči so se mu počasi odprle, bister pogled je objel ves svet. Toda volja in zavest še nista bili živi. Ni bilo občutka do lastnega telesa. Sluh ni mogel zajeti neprestanega grmenja v globokih gozdovih iglavcev . . . Tisti dan se je prvokrat na shlajeni vodi zabliskala ledena skorja, prozorna kakor steklo. Suha trava na polju, stebelca sončnic in listje na drevju je prevleklo ivje.

Sončni žarek je zadel v zenice; lahna, komaj občutna bolečina je prešinila tilnik in senca. Polagoma se je prebujal iz nezavesti, iz neprestane teme, in razpoznaval oblike naokoli.

Megla se je dvignila. Dan je postajal jasnejši. Bilo mu je, kakor da se sonce vzpenja, ne da bi oziralo uporni pogled z njihovih oči. Zdaj je pričel čutiti še samega sebe. Prav tako je dojemal svet in čas. In vedno bližje so prihajali različni glasovi iz gozda, grmenje topov in regljanje strojníc . . .

Ali je že dolgo tu? Koliko ur je minilo od tistega trenutka, odkar je vrgel prižgano zažigalno vrv v skladišče streliva — od tistega trenutka, ko je peklenki grom pretresel vso zemljo, ko so se dvignili vsi dimi in se je vse izgubilo v gostem mraku? . . . V nepredirni megli so se pričeli polagoma pojavljati in oživljati obrazi in obrisi tovarišev, pokazala se je znana, dobro znana postava generala, ki ga je objel in mu položil roke na ramena.

Z velikim trudom se je vlegel in se pričel tisto sopečno plaziti tjakaj, koder je sijalo sonce. V glavi mu je bilo motno, noge so bile težke. Bolj in bolj je moral počivati v travi in ob usehlih potokih; poslušal je streljanje in je vsak trenutek spreminjal smer. Zdaj ga je obvladala zavest, volja, nada na rešitev.

Tako se je plazil ves dan in vso noč. Zdaj se je približeval rešilni obali pa se spet oddaljeval od nje. Tretjo jutro je srečal patroljo.

— Sprejmite me h generalu Panfilovu! . . . Ko je to spregovoril, se je onesvestil. Spet se ni zavedal ne krajja ne časa.

Borci so mu trudoma razkleinili zobe in mu vili žganja v usta.

In glej, spet so se pred njim pojavili znani obrazi, zdaj ne več v snu, ne več v trudni, zmedeni domišljiji, marveč v resnici.

Na čelo mu je legla neka topla roka. Ne, to ni sen, to ni do-

Spoštovani bratje, ali je mogoče, da je papež, ki ustanavlja denarne zavode pod cerkveno streho, navdahnjen od svetega Duha? Ali imajo takšni pravico učiti, da je cerkev nezmotljiva?

Kaj je bilo s Formozom, vemo vsi dobro. Štefan VII. je dal njegovo mrtvo truplo, ki je bilo oblečeno v papeško obleko, izkopati, prste, s katerimi je delil blagoslov, odsekati in pod pretvezo, da je bil verolomen in nezakonski otrok, vreči v Tiberio. Njega je ljudstvo zaprla, zastrupilo in zadavilo.

Poglejmo, kako je bila ta stvar zopet urejena! Roman, naslednik Štefanov in za njim Ivan X., sta odobrila delo Formoza.

Odgovorili mi boste — to so bajke, a ne zgodovina. Pa pojdite v vatikansko knjižnico in berite Platina, zgodovinarja papeštva in spise Baronijeve!

To so dogodki, mimo katerih bi šli radi časti te stolice, toda ko gre za to, da se določi nauk, ki more v naši sredini povzročiti veliki prepad, kaj naj potem iz ljubezni do spoštovanja matere cerkve molčimo?

Grem naprej! Učeni kardinal Baronij govori o papeževem dvoru tako-le: "Čemu je bila tisti čas podobna rimska cerkev? Kakšne razkričane in oblastne ljubice so takrat vladale v Rimu? One so delile škofovske časti, menjavale jih in jemale; in žalibog, one so bile v stanu svoje ljubavnike, one krive papeže, posaditi na Petrov prestol" (Baronius A. D. 912).

Pa to niso bili pravi papeži, boste rekli; pa naj bo tako! Toda, ko so na prestolu v Rimu skozi 50 let sedeli nepapeži, kje boste začeli s papeškimi nasledstvom?

(Dalje prihodnjic)

skih množic je izmenada vzvalovalo, armade so se vrgle naprej in nesle v svojem valu tu di Mihajla in njegove tovariše. Pred njihovimi očmi so se gibali tisoči, stotisoči obrazov in zdelo se je, da so vsi ti obrazi znani. Svetli lasje, blede slovenska lica, ozke mongolske oči, široki tilniki, veliki kavkaški nosovi, goste črne obrvi . . .

Kakor da je živel Mihael od rojstva med temi ljudmi in kakor da se od njih ne bo nikoli ločil . . .

Nekoč se mu je zazdelo, da je ta rodni svet za vedno izgubljen. Ves teden je patrolja — Mihael z dvema tovarišema — taval po gozdnih stezah v zaledju sovražnika, skrivali so se v gošči, ure in ure so poležavali v travi. Ponoči pa iskali poti k svojim. Eden izmed njih je bil ranjen. Tovariša sta ga izmenoma nosila. Nočno temo so prešinjale rakete. Smrt jim je sledila za petami. Polmrtvo telo tovariša boreca je bolj in bolj težilo ramena. Vmesni pas zemlje, ki se imenuje "prednji rob sovražne obrambe", je zapadel v močvirje. Ogenj pa je postajal vedno močnejši in granate so kakor bliski prešinjale temno nebo.

Topla kri je ogrela Mihajlu tilnik. Ko so prišli čez "območje smrti", je spustil na zemljo svojega mrtvega tovariša.

To se je zgodilo večerj. In danes sta že obadva, ki sta ostala živa, šla po gozdu, čez zeleno, gosto travo. Prijetno je dišala gozdna svežina. Šepavi, ranjeni Mihajlo se je naslanjal na Tihonovo ramo. Pod nogami mu je šumela trava, na vedrem sijenjem nebu ni bilo niti oblaka. Toda ognjeni zid za tem gozdom je kakor prej ločil oba glednika od njihuj čet.

Tihon Nikolajev se je zamislil, se nečesa spomnil in se nasmešnil.

— Ali se spominjaš, kako si sanjaril o dnevu ofenzive? Sanjaril si celo, da boš tisti dan padel. To si še samemu generalu rekel. Glej, zate in zame je prišla tista ura!

— Umreti, ne, ne. Dokler sva še na pol, nisem voljan umreti. Kako, da ne bi videl osvobodene domovine? Ko prispeva do naše meje, bova še enkrat pogledala po svobodni domovini. In tedaj naj me podre sovražna krogla. Tedaj bom spokojno umrl.

Borba se je nadaljevala. Mihaela je pomlad. Zorelo je klasje divje pšenice. Znane reke so tekle lenobno, čas pa je divjal. Teklo je četrto leto. Pocestni prah je legal na lica, na puške in topove, na tanke in pratež, na konjsko grivo in gozdno listje. Eksplozije so metale zemljo v zrak kakor vodometi. Z jasnega, sinjega neba, so kakor dež padali drobci granat. Zemlja je ječala v težki bolečini. Ob cestah po mestih in vaseh so za borci, ki so šli po poljih, zrasle nove gomile, ki so varovale kosti padlih. Bila je neznozna bolečina. Nato pa je nastopilo deževje, neskočno in dolgočasno. Nova jesen, nov oktober, novi boji . . .

Nekoč se je Mihajlo ustavlil v zapuščeni bajti, odkoder je nadzoroval topovski ogenj. Na tem odseku so Nemci prešli v protinapad. Mihajlo se je pokoril zapovedi srca. Dal je znamenje, naj namerijo ogenj na bajto, v kateri je bival sam, kajti sovražnik je bil že tu. In spet je Mihajlo prestopil mejo med življenjem in smrtjo. Granata je eksplodirala, — v obeh je imel polno sivega duma. Bajta se je stresla, kakor da je zagrmela v prepad . . .

In Mihajlo se ni ničesar več spominjal. Sprva mu je bilo, kakor da je pogoltnil nekaj neznozne grenčega, kar mu je mahoma zmedlo zavest in ohromilo ude. Nek glas je rekel: — Imel je srečo: Niti ene same rane!

Tisti dan pod noč so zagrmeli vsi topovi, obrnjeni proti zapadu. V vseh jezikih so si ljudje sporočali iz dežele v deželo, da je Rdeča armada prispela na državno mejo.

Na fronti je nastalo nenavadno slavlje. Vsi so se objemali in poljubovali.

Tudi to pot si ubegnil smrti, čeprav si si jo želel, — je Tihon Nikolajev z nasmeškom rekel Mihajlu Petrosjanu.

Ležala sta drug ob drugem v vlažnem rovu. Drobnje je prišlo. Mihajlo je toplo objel tovariša: — Ne dragi tovariš, jaz hočem še živeti! Mar naj ne bi čakal zmage? Preverjen sem, da mi je usojeno stopiti no sovražna tla. Pa naj me prav na dan zmage podre sovražna krogla. Tedaj bom mirne vesti zatislil oči.

Še ena jesen, zima in spet pomlad. S svojo četo in polkom je šel borec mimo sovražnih vasi in mest: v srcu je imel prejšnje trpljenje in strahote, pod nogami prah tuje zemlje, nad glavami nepoznano nebo. Zvončke so zamenjale dehteče vijolice, skrile v travi. Na rdečkastem grmiču se je odpiralo popje. Topovi pa so še grmeli in ves svet je v napetem pričakovanju prisluškoval glasovom vojne.

Pri nas radevolje

IZ ŽIVLJENJA NASIH LJUDI PO AMERIKI

(Dalje na 2. strani)

se v bolnišnici okraja Mercer — v bližini, kjer se je zgodila nesreča.

Strabane, Pa. — Pri družini Eugene Renko so se oglasile vile rojenice in pustile prvorojenčka.

Eveleth, Minn. — Dne 1. decembra je naglo umrl radi srčnega kapi Frank Šjan, star 66 let, doma iz Tustajna pri Moravčah, Gorenjsko, v Ameriki 44 let. Zapušča ženo Terezijo, štiri poročene hčere, štiri vnuke in dve vnukinji. Bil je član SNPJ.

Hamilton, Ontario. — Tukaj je umrla Lojzka Brkopec, rojena Cimermančič, stara 45 let, doma iz Gorenje Težke vode pri Novem mestu, članica društva Bled št. 13 Vzajemne zveze. Ona se je zastrupila pri razkuževanju—vdihavala je s strupom nasičeni zrak. Podlegla je v sedmih dneh. Zapušča moža, dve poročeni hčeri in pet vnukov, v starem kraju pa dve sestri.

Chicago. — John Martinjak se je vrnil iz bolnišnice, kjer se je zdravil radi srčne napake.

Dublin, Ga. — Umrl je slovenski pionir Louis Benčina. Star je bil 81 let. Petdeset let se je nahajal po južnih državah, kjer je bil večinoma poslovođa pri gozdnih kompanijah, pozneje pa je dolgo, prav do svoje smrti, še vedno sam kupoval gozdovje za izdelovanje dog. Veliko naših rojakov raztresenih po Ameriki je ob svojem času tam po jugu sekalo za "Uncle Ben-a." Rojen je bil v Travniku v Loškem Potoku. Še sedaj se nahaja precejšno število drvarjev gori v Travniku, Mich., ki so pred leti delali doge doli po vseh južnih državah. Pokojni zapušča soprogo Antonijo, dva sina: Louis in Ernest, hčeri Pauline omož. Sicer in Miss Sophia, dalje brata v Jugoslaviji in eno sestro v Minnesoti, več vnukov in pravnukov in mnogo družinskih sorodnikov v Jolietu in Chicagu. Pogreba sta se udeležili iz Jolietta Mrs. Jennie Govednik in Miss Mae Laurich.

Joliet, Ill. — Umrl je v Ljubljani, v bolnišnici, Josip Mahkovec, dolgoletni trgovec v Trbovljah. Rojen je bil v Vasi Reka-Gozd, star je bil 82 let, pri hiši so rekli pri Pukovcu. Starejši brat Anton je bil policijski nadsvetnik v Trstu. Pokopan je bil v Trbovljah. Zapušča sina Antona, uradnika v Trbovljah, in eno sestro v Jolietu, Mrs. Frances Avseč, ki je stara 84 let in je zadnja iz velike družine.

Mascoutah, Ill. — Dne 8. decembra je umrl Bartol Kolar, star 82 let, član SNPJ. Pokopan je bil 11. decembra ob veliki udeležbi prijateljev in znancev. Zapušča ženo, štiri sinove, tri hčere in devet vnukov.

Društveni koledar

JANUARJA — 1950

15. januarja, nedelja — Plesna veselica društva "Vipavski raj" št. 312 SNPJ v SDD, na Waterloo Rd.

22. januarja, nedelja — Veselica vseh klubov in pevskih zborov, ki se shajajo v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

28. januarja, sobota — Veselica društva Loška dolina v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

29. januarja, nedelja — 22-letnica društva Modern Crusaders št. 45 SDZ v SDD na Waterloo Rd.

NAPRODAJ

Hiša s 7 sobami v najboljšem kraju in lepi naselbini. Proda se poceni. Takoj se lahko vselite.

Nov zidan, zelo lep prostor, pripraven za gostilno ali pekarijo ali pa za kako drugo vrsto biznesa. Poslopje je zelo veliko znotraj in lahko otvori trgovino takoj. Nahaja se v naselbini, ki je sto-procentno slovenska. Zelo poceni. Za nadaljna pojasnila pokličite

Pri nas radevolje
PRIPRAVIMO ZDRAVILA ZA
POŠILJKE V JUGOSLAVIJO
Mandel Drug Co.
15702 WATERLOO RD.

BO 0911

Erskine Caldwell:

HRUP JULIJA MESECA

(Odlomek)

Več kot sto let že minilo, odkar je izšel znameniti roman Harriet Beecher Stowe "Koča strica Toma," ki je odkril svetu položaj črncev v Ameriki. Pred Beecher Stowe in za njo so pisali v svojih delih o črncih znani ameriški pisatelji Cooper, Melville, Bryant, Longfellow in Whittier. Konec 19. stoletja in v začetku 20. stoletja pa so pričeli pisati o črncih tudi takšni mojstri peresa, kot so Twain, Cable, Garrison in Dunbar. Kljub temu pa lahko trdimo, da je bila literatura o črncih v Severni Ameriki do nedavnega relativno zelo majhna po obsegu in zelo ozka po idejno-umetniškem obzorju. Benjamin Brady piše v svojem med prvo svetovno vojno izšlem delu "Črnci v ameriški umetniški prozi" naslednje:

"Čeprav nas loči že 50 let od državljanske vojne, vendar ne moremo omeniti niti enega prvovrstnega romana ali povesti s to veliko temo."

Dela vseh teh naštetih pisateljev imajo kljub razlikam v tematiki in obdelavi gradiva skupno črto, ki se kaže v prikazovanju črnca kot človeka, ki zasluži usmiljenje, sočutje in boljše ravnanje. Pisatelji so v svojih delih samo zahtevali, naj bodo gospodarji črnskih življenj človekoljubni.

V dvajsetih letih tega stoletja pa je prišlo do tako imenovanega "preporoda črnske literature." Ta dvomljivi "preporod" pa nosi v sebi močne črte prilagojevanja okusu prenasice-

ALI KAŠLJATE?

Pri nas imamo izborna zdravila, da vam ustavi kašelj in prehlad. **MANDEL DRUG CO.** Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C. 15702 Waterloo Rd. - IV 9611

nega buržujskega bralca, ki zahteva močnih dogodkov. Črnce prikazujejo v teh delih kot silno strastna, eksotična, živalska bitja, ki so v oblasti seksualnih nagonov, ki imajo otroško dušo, a so nagnjeni k zločinu. Druga svetovna vojna je prekinila s temi dekadentnimi razpoloženji v književnosti in ustvarila umetniška dela v črncih, v katerih ni več junak-črnci osamljen, temveč ima v belcu tovariškega zaveznika v borbi za socialno pravico.

Od pisateljev, ki obravnavajo črnsko problematiko v prejšnjem in tekočem stoletju, je poleg Howarda Fasto, Margarete Mitchell, Uptono Sinclaira, Gova d'Usseau precej popularen ameriški pisatelj Erskine Caldwell. Rodil se je leta 1903 kot sin ameriškega farmarja na jugu in zaslovel s svojo zbirko povesti "Ameriška dežela," romana "Tobačna cesta" in "Popotnik" ter s svojo največjo povestjo "Hrup julija meseca."

Povest se prične v spalnici zakonca šerifa (sodnika) Jeffa in žene Corre, ko ju prebudi razbijanje po vratih. Prinašamo odlomek, ko sporoči šerifov sluga obotavljajočemu se gospodarju, kaj se je pripetilo:

"To se je zgodilo nekje pri Rowery Branchu. Nek zamorec je padel v hajko in množica belih mož se je odpravila, da ga ulovi. Precej slabo kaže, gospa McCurtainova. Ali ne mislite, da bi moral šerif Jeff vstati in priti dol, da nekaj ukrene?"

Šerif Jeff je bedno zastokal nekaj, da bi moral vstati, se obleči in iti loviti ribe. Nihče na svetu ni ribolova mrzil bolj kakor on.

"Ali si slišal, kaj je povedal

Bert, Jeff?" je kričala žena, pritakla k njemu in ga stresla, kolikor je mogla trdo. "Ali si slišal?"

Iz globine svojega telesa je zastokal. "Veliko pred časom sem se postaral," je rekel žalostno. "Temu je kriva ta politična služba. Zdaj nisem drugega kakor stara, betežna trapa."

Vstal je, si pretegoval noge, da se je zamajal in segel po obleki. Mrzek mu je bil pogled na ribo, nikdar ni jedel rib; in več ulic bi zavil s poti, da se umakne duhu po ribah. A ribolov je bila edina pretveza, s katero se je lahko izognil spornim zadevam. V enajstih letih, odkar je šerif okrožja Julie, je moral iti tolikokrat ribe loviti, da je vedel o ribolovu na črva ali na muho več kakor kdor koli v tem delu sveta. Po silni se je moral naučiti loviti ribe na vse znane načine. Lovil jih je na zanko iz žice, v mrežo, streljal jih je s puško, in če jih ni mogel dobiti na noben drug način, jih je napadel z dinamitom.

"Jeff," je rekla Corra, "na svetu najboljšo mesto zate je v tem hipu Božji potok, ribolov."

S penami na ustih se je obrnil k njej.

"Sakrament," je zavpil, "ali moraš ravno v takem trenutku spregovoriti o ribah, ko veš, da ne prenesem te besede?"

"Veš kaj, Jeff," je rekla mirno, "poskusi se nekoliko obvladati."

"Ali greste, šerif Jeff?" je ponižno pobaral Bert iz predsobe. "Vsak hip lahko ujamejo tistega zamorca, ki ga iščejo."

"Kar pojdi dol v kancelijo, Bert, in me počakaj," je rekel trudno. "Precej bom doli, da vidim, kaj je storiti."

Zbasal je noge v hlačnice.

"Zdaj pa, zapiši si moje besede, Jefferson, McCurtain," je začela Corra. "Če je kdaj bil pravi čas, da si šel na ribe, tale ..."

"Krščen duš, sakrabort vendar," je zakričal, ko si je zapejal hlače in nategoval pas čez trebuh. "Ali ne vidiš, v kakšni juhi sem? Enajst let sem se mučil ko star osel, da sem se izmazal iz vseh političnih sporov in obdržal to službo. Zdaj pa v takem trenutku ne znaš drugega, ko žužnjati vame. Dobro veš, da tale zmešnjava lahko široko razkolje prihodnje volitve. Ali me moraš mučiti ravno zdaj, ko z vsemi silami tuhtam, kaj bi bilo najbolje storiti?"

"Saj ti prigovarjam v tvojo korist, Jeff," je rekla nežno, ne meneč se za njegovo jezo.

Hotel je pohiteti, a ves čas je moral loviti ravnotežje, kar je oviralo njegovo pregibanje. Ko je prišel do obuvanja, je morala Corra počeniti in poriniti noge v čevlje, ki jih je nato zavezala. "Gospa McCurtainova ..." je rekel zunaj Bert.

"Se že oblači, Bert. Pojdi dol v urad in počakaj."

Jeff se je večkrat obrnil in iskal klobuk. Corra ga je našli in mu ga posadila na glavo.

"Glavo stavim, da se je začel ves ta sakrabski trušč zaradi pasje fige," je rekel in se zapičil z očmi v ženo. "Ko se bo prah

polegel, bo vse skupaj manjše od perišča fižola. Zato mi je mrzlo čakati sto let, da se zmešnjava razblini."

"Pusti ljudi, naj se pričakajo sami med sabo," mu je zabičala Corra. Dvignila je prst pred nos in začela mahati z njim. "Na tem mestu ti povem s čisto preprostimi besedami, da boš obžaloval, dokler boš živel na vrhu tele zemlje, če ne boš daleč stran od tega konca dežele in šel loviti ribe za naslednje tri ali štiri dni, Jeff McCurtain. Tako, zdaj se pa brž poberi na Božji potok, kakor ti pravim."

Hrepenče je zijal v mehko posteljo in v luknjo, ki jo je njegova teža vtisnila vanjo. Vzmetnica in žimnica sta bili vabljivo izdolbeni. Ko je skušal obrniti pogled od njih, je začutil, da mu je postalo telo neokretno kakor še nikoli.

"Rad bi, da bi šla vsaj enkrat sedet ves dan ob potok in bežat vanj za tistimi sluzavimi ribami," je dejal. "Komarji mi bodo požrli kose mesa, kar bo pa ostalo, bo tako popikano, da me bo srbelo štirinajst dni."

"Tako gotovo kakor živiš, Jefferson McCurtain," ga je svarila Corra, majaje z glavo, "boš

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.
preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.
Pokličite:
ENDICOTT 0718

na jesenskih volitvah propadel, če stopiš korak bliže Flowery Branchu kakor si zdaj. Zadnji pot se ti je posrečilo, da si bil izvoljen samo, ker je sodnik Ben Allen čisto zadnji hip potegnil za vrvice. Če se vmešaš v kakšno linčanje ali kaj podobnega, ne bo mogel sodnik Ben Allen,

ne kdo drug v vsem okrožju Julie, najti dovolj žice in vrvi, da bi te obdržal v službi. Pri volitvah so ljudje neuračunljivi kakor južna sapa v novembru.

Zenino svarilo mu je zvenelo v ušesih, ko je deval uro v žep. Ne da bi se še zadrževal, je lomastil

(Dalje na 4. strani)

They said we couldn't even pay our bills

It can happen right on your block . . . Kids hear things, kids repeat things, and all too often some undeserving youngster comes home in tears.

You owe your youngster and family protection against this kind of attack. You owe them financial security. And . . .

The best way we know about to find financial security is through the regular purchase of U. S. Savings Bonds.

U. S. Savings Bonds are the safest, surest investment you can make. You can have them purchased for you automatically, through the Payroll Savings Plan where you work or—if this method is not available to you—through the Bond-A-Month Plan where you bank.

Remember—U. S. Savings Bonds pay you 4 dollars for every three invested, in ten years!

Automatic saving is sure saving—
U.S. Savings Bonds

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

N. J. Popovic, Inc.

IMA ZASTOPSTVO

Chrysler - Plymouth avtov

PRODAJA NAJNOVEJŠE 1949 IZDELKE KOT TUDI RABLJENE AVTE

V zalogi ima razne dele in potrebščine za avte ter izvrsuje razna popravila po tovarniško izurjenih mehanikih.

8116 LORAIN AVE.

ME 7200

NICK POPOVIC, predsednik

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 East 61st St. HE 2730

MIŠKO KRANJEC

OS ŽIVLJENJA

ROMAN

LETA GREDO, LJUDI PA NI

(Nadaljevanje)

A popoldne je imel toliko dela v delavnici, da nikakor ni mogel z drugimi na polje. Pač pa je rekel Tineku:

"Ti le pojdi, zate danes nima nič posebnega. Morda še sam pridem, ako izgotovim." Tako se je umaknil za tisti dan. V resnici si je hotel odpočiti.

A doma mu je bilo dolgčas. Ves čas je sumil, da se Tinek in Ana pomenkujeta o tem, kako se je on upehal, in da se Ana posmehuje: Mislim, da ga ne

bo več na njive. On lahko govori doma v delavnici. Naj pa orje tu zunaj, takole dva dni nepretrgoma, potlej bo že videl. Ali pa kaj drugega. Tudi žena se najbrž potihem muza. Komu pa moreš zaupati? Tinek je bil do slej z njim, dokler je bil v njegovi delavnici. To je že res, toda zdaj, kar je prišel na polje, se bo morebiti docela spremenil. Ana ga bo pridobila zase, in potem je konec. Žena—ta pa je že tako vedno vlekla z otroki.

"Ne," si je dejal, "jutri moram zopet na polje. Ali pa Tineka pridržim doma. Nekako trdno sklenjeno.

To leto so vsi trdo garali, da so nadomestili one, ki jih ni bilo pri hiši. Tudi Marko je hodil na polje, vsaj tu in tam, kakor bi nadzoroval, če v redu delajo, ali pa da se ne bi pomenkovali o njem. Vendar pa se je oranja izogibal. To je bilo zanj pretežko.

Pač pa je bil Tinek dober težak. Ko je prišla košnja, mu je Ana pokazala, kako je treba klepati koso. In fant se je privadil. Dvakrat se je pregnal, ker ni klepal enakomerno, tretjič pa mu je šlo dobro spod rok. In potlej ni bilo treba njeje klepati.

"To je moško delo," se je opravičila. In Tineku je bilo prav, da je to moško delo. Tudi kosit je šel z Ano. Nekaj časa se je zapikoval v zemljo s koso in jo trgjal iz zemlje, a počasi je spoznal in dobro rezal. Samo hrambet ga je bolel. Sicer pa je bilo prijetno: poletno jutro, rahlo prepojeno z meglo, okoli travni-

kov gozdovi s ptičjo pesmijo, travnik poln rož. Potem je počasi prilezlo sonce izza gozda in se zajedlo v tisto rahlo meglo in jo rdeče pobarvalo. Tam dalje so tudi kosili, slišati je bilo, kako brusijo, in nekje je nekdo vriskal.

Potem jima je oče prinesel zajtrk na travnike. Sam je hotel tako. Ni še bil pri košnji. Zda, si je hotel ogledati tudi to stvar. Brodil je po rosnih travah, dokler naposled ni obstal na pokošenem. Ozrl se je: že dobršen kos travnika je bil pokošen. Ana in Tinek nista lenarila.

"No, zdaj pojdiva k zajtrku," je rekel, ko sta se stegnili in brusila.

Ozrla sta se, nabrusila do konca in potem počasi prišla k njemu, ki jima je že napravil mesto na travi. Razgrnil je pred njima, kar je mati pripravila. Bili so pšenični žganci, močno zabeleženi s smetano. Bila je dobra

jed, da je lačen človek z veseljem sedel k njej. V steklenico pa je nalila vina. Včeraj so kupili nalašč za košnjo, ker je Ana rekla, da je košnja težka stvar. Sedel je pri njima in gledal, kako sta gladno posegala po žgancih in kako sta potlej z užitkom pila vino. Še sam bi bil pomagal, takšen tek je dobil, ko ju je gledal. Tako jedo samo zdravi, delovni ljudje, je mislil. Vendar pa je dalje vleklo svojo pipo.

"Pojdite malo poskusit," je rekel oče. "O, prav tako bi kosil kakor vsi drugi. Samo kose še nisem imel v rokah. Mi v takih letih nismo imeli kaj kositi."

"Pojdite malo poskusit," je rekel Tinek in pomežiknil Ani.

"Misliš, da bi me ubilo?" je rekel oče. "O, prav tako bi kosil kakor vsi drugi. Samo kose še nisem imel v rokah. Mi v takih letih nismo imeli kaj kositi."

Vendar prej ni šel, dokler onadva nista vstala. Tedaj je vzel

koso v roke. Ne zato, da bi se postavil pred njima, temveč samo, da bi kosil. Kosa. Prijel je kosiščice, jo potežkal, nato pa zasedel v travo. Prvi rezaj je bil dober, samo predaleč ga je zasedel, da je vmes ostala trava in je bilo treba popraviti. Ko pa je popravljal, se mu je kosa zajedla v zemljo, da jo je komaj izruval.

"Preklete," je dejal, "kako pa je tako čudno upognjena, da gre v zemljo."

"Malo je res slaba," je dejal Tinek. "Ona je boljša," je pokazal na Anino. "S tisto boste lažje."

Oče se ni hotel ozreti po frkolinu. Saj je slutil, da se dela norca. Vendar pa je vzel ono koso. Tudi to je potežkal. Toda, že zdaj je sumil, da je ta še bolj "upognjena." Že zdaj je silila v zemljo. In res, komaj se je hotel dotakniti trave, je že vsa tičala v zemlji, prav nalašč se

je zajedla tako globoko. Povrhu je moral biti tam kak trček v zemlji. Ni je mogel izdreti. Postalo mu je vroče. Tako se človek osramoti pred svojo družino. In celo pred tem frkolinom. "Ta je boljša," kako hinavsko ti zna povedati. Cakaj, je mislil oče, kadar bovo spet v delavnici, bom drugače ravnal s tabo. Kakor ti z mano, tako jaz s tabo. Bova že videla.

Ana je pomagala, da so izdrli koso. Tinek pa se je hihital. To pa je Marka ujezilo. Ni hotel dati kose iz rok.

"Ne," je dejal, "poskusil bom. Naj vidim, ali je res tako, kakor ti meniš."

(Dalje prihodnjič)

HRUP JULIJA MESECA

(Nadaljevanje s 3. strani)

teško skozi sobo proti vratom. V primeri z njegovim ogromnim telesom je bilo videti vse naokoli drobceno in nepomembno. Pod je v muki cvilil pod njegovo težo.

Ko ga je ogledala Corra, kako se počasi ziblje skozi sobo, se ni mogla zdržati sočutja. Če bi dohila v roke tistega, ki je povzročil vso to neprimerno, no, kdor koli bi bil, temu bi bilo žal, da je prišel na svet.

Ko je položil roko na kljuko, je prihitela k njemu.

"Daj no in vzemi s sabo tisto steklenico olja zoper moskito, ki jo imaš doli v predalu pisalne mize," mu je prigovarjala in ga trepljala po lahti. "To je tista steklenica, ki si jo imel zadnjič doli na potoku. Daj no in si namaži obraz in vrat, Jeff. Komarji so letos na Božjem potoku sitnejši kakor kdaj prej. In pazi nase, kakor je treba, Jeff."

Prijazno mu je stisnila laketa.

Ne da bi se ozrl, je odšel iz sobe. Ko je šel po stopnicah navzdol, si je želel, da bi ljudje, ki imajo že ta namen, vsaj šli kar naprej in opravili linčanje in mu povedali že, ko je vse mimo. Skoraj nič ni politično tvegano, pojaviti se, ko je linčanje že opravljeno, in reči, da je treba postaviti spoštovati in ji biti pokoren, kajti v takih primerih ga devetindevedesetkrat odstotih ni človeka, ki bi stopil naprej in pokazal člana tolpe. A v okrožju je bila peščica mož in žena, ki so ga zmeraj, kadar je pretilo linčanje v enajstih letih njegove službe, opozarjali, da je bila njegova zaprisežena dolžnost, varovati osumljenca, dokler ni bil priveden na sodišče v sodbo.

Ko je bil zadnji pot linčan zamorec v okrožju Julie, pred kakšnimi šestimi leti, je šel Jeff loviti ribe, kakor hitro je slišal, da je šla množica belcev iskat zamorca, in je ostal tam doli na Božjem potoku pet dni. Ko se je vrnil, je bil zamorec mrtev,

vsaj stvar je šla mimo in vse se je pomirilo. Od tistega časa ga je obtoževalo nekaj ljudi, da je zanemarjal svojo dolžnost. Ti moške in ženske so bili tisti, ki bi mu lahko povzročili veliko neprijetnost, če bi se v okrožju zgodilo še eno linčanje. Tokrat bi bil lahko celo ob službo.

"Bert," je poklical, ko je spuščal svojo težo po stopnicah, zdaj na eni nogi, zdaj na drugi. "Slišiš, Bert!"

Bert je priteknel iz urada in obstal pod stopniščem.

"Slabo kaže, šerif," je rekel Bert, ko je šel skozi prednjo sobo v pisarno.

"Kaj je?" je vprašal in stal sredi sobe, mežikaje zaspano v močni luči. "Kaj kaže slabo?"

"Tale hrup tam doli na Flowery Branchu."

"Zakaj pa se je dvignil hrup?"

"Nisem mogel še veliko izvedeti. Hotel sem najti po telefonu Jima Coucha, da bi videl, kaj ve on, pa je njegova žena rekla, da je šel pred eno uro z doma in se še ni vrnil."

"Tako vama bom podkuril, tebi in Jimu Couchu, obema, če se izkaže, da je vse skupaj prazen rompompom..."

"Pravijo, da je zamorski fant, Sonny Clark po imenu, sinoči tam nekje storil silo belemu dekletu."

Nekaj časa šerif ni rekel nič. Hlačal je k svoji pisalni mizi, pobral neke papirje in jih spet spustil.

"Nekateri teh ljudi tam v peščenih gričih za Flowery Branchom goje dekleta, pri katerih barva ni nikdar popolnoma jasna," je rekel.

"Ta rodbina Barlow živi tam gori," je dejal Bert.

"Da ni ena izmed žensk pri Shepu Barlowu, ali pač?"

"Njegova hči je."

Šerifu se je povesila brada. Buljil je oči v Berta in v dvomu majal z glavo. Nekaj papirjev je zdrsnilo z mize in srfotalo na tla.

"Človek božji! Shepova hči?"

Bert je prikimal.

"To je pa hudir," je rekel čez čas. "To je pa velik hudir. S Shepom Barlowom se pa ni šaliti. Pred kakimi devetimi leti je ubil zamorca, ki je po nesreči zlomil ročaj motike. In samo nekaj let prej je ubil črnca še iz veliko manjšega vzroka. Sem že pozabil, za kaj je bilo. Shep Barlow ni človek, ki bi požrl kaj takega, posebno če je bila storjena njegovi hčeri."

"Saj to sem vam hotel povedati, odkar sem vas prvič poklical, šerif Jeff. Poskusil sem vam povedati, da je važno. Jim Couch je rekel..."

"Nisi mi pa povedal, da ima ta reč opraviti s Shep Barlowom," je rekel in se spravil na noge. "To pa vso stvar popolnoma spremeni. Zdaj bo pa cela procesija neprijetnosti tako gotovo, kakor bo jutri vstalo sonce. Zdaj pa bo hudir."

Jeff je izvlekel tri ali štiri predale in šaril po njih, da bi našel steklenico z oljem zoper moskito. Našel jo je in jo podržal pred očmi proti svetilki. Na pol je bila polna rumenkaste tekočine. Preizkusil je zamašek in jo spustil v žep.

"Tistega Sam Brinsona, temnokožca, lahko v nekaj dneh izpustiš, a povej mu, da sem rekel: če dobi kakšen star voz v zastavo, pa se obrne in ga čez rame proda, grem naravnost na sodnijo, kjer bom vzel listine za ukrepe zoper njega, da ga bodo držale za roke in za noge. In da ne bom našel vse gajbice tam zažadaj polne zamorskih deklin, ko se vrnem. Ko sem zadnji pot odšel za nekaj dni, sem ob vrtnitvi našel zamorsko punco skoraj v vsaki kletki po celi jetnišnici. Povej Jimu Couchu, da se poslej vlačugarita kje drugje. Ne dovolim, da bi se ječa spremenila, vsakokrat ko vama obrnem hrbet, v bordel. Če se to ponovi, fanta, vama bom posvetil."

"Razumem, gospod," je rekel Bert.

Takrat ko se je spravljal šerif

Uncle Sam Says

How would you like a stack of fresh, crisp, lovable, spendable MONEY—available to you EVERY MONTH! Here's how you can get it—with a membership in the simple, automatic "Money-of-the-Month" Club! WHAT YOU DO: If you're employed by a firm, go to your payroll department and get your signature affixed to the Payroll Savings Plan for the purchase of United States Savings Bonds. Or, if you're self-employed, your bank can offer a similar plan—the Bond-A-Month Plan. WHAT YOU GET: In just ten years, your bonds will mature. In ten years, they'll be worth four dollars for every three invested!

Jeff McCurtain drugič v tej noči v svoj avtomobil, da bi se peljal na Božji potok, se je Sonny Clark plazil iz globokih smrekovih gozdov, ki pokrivajo vse južno pobočje Earnshaw Ridgea. Earnshaw Ridge je dolg greben rdeče ilovnate zemlje, ki se dviga nad peščeno ravnino in okroglimi griči okrožja Julie kakor nabrekla žila. Hrbet se začinja nekje v sosedni zahodni pokrajini, teče v kotu po severnem delu okrožja Julie in izginja v jugozahodni smeri v Smitskem okrožju. Ob znožju Earnshaw Ridgea teče Flowry Branch v vijugastem teku na jug skozi nižino proti reki Oconee.

Sonny je miljo in pol prej prebrodil zvečer Branch in, ko je dospel v gozdove, tresoč se legel na tla za podroto deblo mrtvega drevesa in ostal tam kakšni dve uri. Razen da je bil dvakrat ali trikrat v Andrewjonesu, ni bil še v vsem svojem življenju tako daleč od doma. Velikokrat je premišljal, kaj je onstran Earnshaw Ridgea, a po vsem, kar je vedel o svetu, se je ta tam končal.

Previdno se je plazil skozi gosto nizko grmičevje na robu gozdov. Ko je prišel na odprto polje, se je ustavil in nekaj časa poslušal. Nekje tam doli v nižinah je lajal pes, drugega šuma ni bilo v noči. Vstal je in se, ko se je nekajkrat ozrl okrog sebe, napotil skozi polje proti nasadom. Drugega krajja, kamor bi se lahko podal, ni vedel. Počeni je v grmovju za prvo kolibo za deset ali petnajst mi-

nut, ker se je hotel prepričati, ali je varno stopiti na plano tako blizu hiš.

Nikogar ni mogel opaziti okrog koč in tudi luči ni bilo v nobeni. To mu je vilo občutek samote in strahu, kakor ga je imel v gozdovih.

Čez nekaj časa se je po rokah in kolenih splazil za najbližjo hišico. Vzdignil se je in skozi špranjo v vratih pokukal v notranjost.

V rožnati svetlobi plapolajočega plamena, ki se je dvigal iz smolnatih smrekovih čokov je videl Henrija Bangleya in njegovo ženo Vi, ki sta čepela pri ognjišču v večjem prostoru. Henri je bil zmeraj Sonnyjev prijatelj in Sonny je mislil nanj ves čas, ko se je skrival v gozdovih na Earnshaw Ridgeu. Svojo dom se je bal obiskati. Vedel je, da bi bila precej trda, preden bi Mami razložil, kaj se je zgodilo, in razen tega se je bal, da ga

ne bi zgrabili kakšni belci v hi-pu, ko bi se prikazal.

Sonny je čakal z zadržano sapo, oči je upiral v slabotno luč ognjišča. Več minut je preteklo, preden se je opogumil in poklical Henrija. Ustnice je položil na špranjo in dihnil Henrijevo ime.

Henri je sedel čisto tiho. Samo oči so se mu premaknile proti vratom.

"Kdo tam?" je poklical z globokim glasom, osupel in prestrašen.

Vi je s čim manjšo kretnjo segla po polenu in ga vrgla na ogenj. Soba se je razsvetila.

"Jaz sem, Henri," je zašepetal Sonny. "Sonny je."

(Dalje prihodnjic)

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Mary A. Svetek

LICENCIRANA POGREBNICA

478 E. 152 St. - KE 3177

LEPI, DOSTOJANSTVENI POGREBI PO ZMERNIH CENAH.

Ambulančna posluga podnevi in ponoči.

Vršimo vse notarske posle.

Pogreb oskrbimo kjerkoli in po vsaki ceni.

ZA TISTI BODOČI

DEŽEVNI DAN

BODITE UDOBNO PRIPRAVLJENI S PO VLADI ZAVAROVANIMI PRIHRANKI

Mi vsi upamo, da bo tisti finančni "deževni dan" preložen še za dolgo časa. Toda ko pride čas, da potrebujete denar, za kakršnokoli nujnost, ničesar ne nadomesti hranilne rezerve.

Zgradite si varnost zase in za vašo družino s tem, da pričnete s hranilno vlogo še danes—tu v hranilni instituciji, ki plača najvišjo mero obresti, sormerno z varnostjo. Zatem pa gradite vaše prihranke s dodatnimi majhnimi vsotami od vsakega vašega plačilnega čeka.

Vloge do \$5,000.00 so zavarovane po vladi

VOLOGE, NAPRAVLJENE NA ALI PRED 10. JANUARJEM 1950, DOBIO OBRESTI OD 1. JANUARJA 1950.

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN COMPANY

HRANILNA INSTITUCIJA

6235 St. Clair Ave.

HEnderson 5670

Otroci v gorenjski noši

IZURJEN MESAR
dobi dobro službo v Euclidu.

Pokličite
KE 7447

ŽELIMO DOBITI
HIŠO ZA 1 ALI 2 DRUŽINI.
ČE IMATE NAPRODAJ,
pokličite
IV 7646
REALTOR

VAS MUČI REVMAZEM?
Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu.
Vprašajte nas.
MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd. — IV 9611

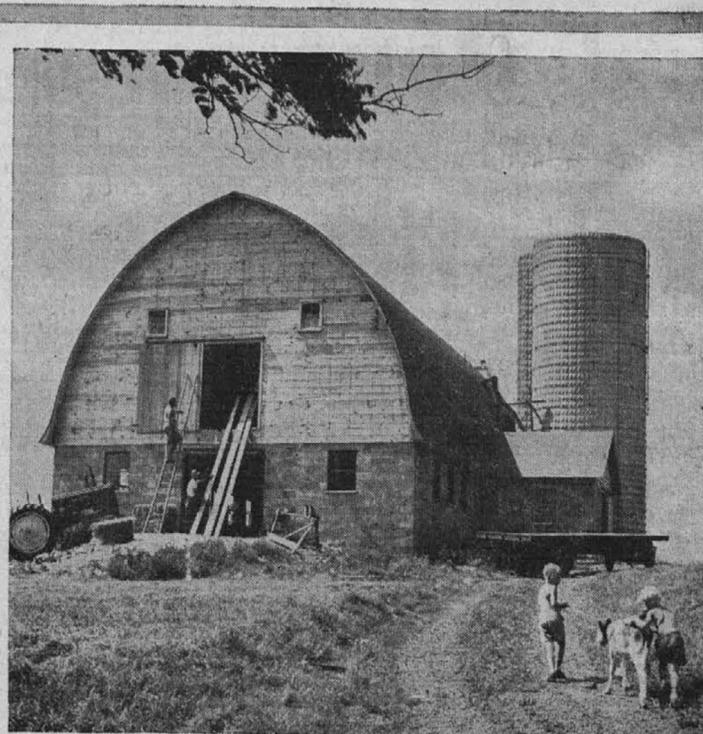
Sedaj je čas, da si daste novo cementirati klet, ali pa samo popraviti.

Pokličite
A. MALNAR
1001 E. 74 St. — EN 4371

ZULICH INSURANCE AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

VAŠI ČEVLJI
BODO ZGLEDALE KOT NOVI,
ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

The Brainstorm that became a barn!

THE BARN you see being built here was actually born 10 years ago. It was born the day its owner started to save for it in safe, sure U. S. Savings Bonds. And that same good idea will pay for his children's education, and make his dreams of retirement come true.

You probably have dreams, too... maybe to remodel the house, to buy the "forty" across the road or to get some of those new, modern farm machines. And Savings Bonds, the crop that never fails, will make your

dreams come true, too... at a profit of \$4 back for every \$3 you invest.

Dean W. I. Myers of Cornell University, says: "A financial reserve in U. S. Savings Bonds is just as important a part of a well-managed farm or ranch business as is land, livestock and machinery. Farm and ranch people need to have their financial reserves in this safe, readily available form."

INVEST IN U. S. SAVINGS BONDS

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement — prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council